

De natuur in mei ⁽²⁾

De Bidsprinkhaan

Een andere vreemde ‘vogel’ die je in de droge periode in de omgeving van het huis en vooral bij kunstlicht kunt vinden is de Bidsprinkhaan. Deze roofinsecten zien er zeer bijzonder uit met hun slanke ranke lijf en kunstig aangepaste voorpoten waarmee ze met enorme snelheid hun prooi, meestal andere insecten of kleine reptielen, kunnen vastgrijpen. Er zijn verschillende soorten bidsprinkhanen te vinden op het eiland maar de kleine groene zijn het meest voorkomend. Soms gebruiken ze kunstlichtbronnen in huis als ‘hunting ground’ en wachten ze er net zo lang naast totdat er een insect op af komt om deze vervolgens te grijpen. Waarschijnlijk is de bidsprinkhaan op de foto lid van het

genus *Parastagmatoptera*, waarvan verschillende soorten zich ook in Venezuela bevinden. Er is nog altijd discussie of deze dieren van nature op het eiland voorkomen of

zijn geïntroduceerd door mensen. Daar is nog geen wetenschappelijk antwoord op gevonden. Op de foto is te zien hoe klein dit diertje is. Hij is overigens volstrekt ongevaarlijk.

Amazonian giant centipede

De paar regenbuiën die recent een gele Kibrahacha-regen hebben veroorzaakt brengt slechts een beetje verlichting in de ingezette droogte die al in maart begon. Hierna zal het hoogstwaarschijnlijk weer een paar maanden kurkdroog worden. Deze droogte zal ervoor zorgen dat verschillende diersoorten die normaal vrijwel onzichtbaar in de natuur leven, vaker naar tuinen gaan migreren. In tuinen is het namelijk een stuk vochtiger dan in de vrije natuur en dankzij de mens is er altijd voedsel te vinden. Waar mensen zijn, zijn

muizen, ratten, kakkerlakken, gekko’s en is er ook organisch afval zoals bladafval en allerlei plekje om in of onder te verstoppjen. Een van de soorten die nu graag onder een steen in de tuin gaat zitten is de Grote tijgerduizendpoot (*Scolopendra gigantea*), de grootste duizendpoot op ons eiland. Er zijn meerdere soorten duizendpoten te vinden op Curaçao. De meeste zijn geïmporteerd uit andere landen en met planten, aarde of dozen met groente en fruit meegekomen. Op Aruba en Curaçao staat de soort te boek als inheems. Op zich niet vreemd als je

bedenkt dat deze soort voorkomt in Zuid Amerika (in het Engels heet het ook de Amazonian giant centipede). Het is in vol ornaat de grootste nog bestaande duizendpoot ter wereld en kan onder gunstige omstandigheden 30 centimeter lang worden. Er zijn niet zoveel plekken waar je een dergelijk formaat duizendpoot nog kan vinden op het eiland. Meestal worden ze snel doodgemaakt als men ze vindt. In de meeste gevallen komt in het hele Caribisch gebied voor en kan verschillende kleurenvarianties hebben waaronder bijna helemaal zwart zoals op de

NATUURDAGBOEK

Curaçao kent ook seizoenen, maar dan in concepten van droge tijd, regentijd en de overgangsperioden hiertussen. Met de afbakening van de door de mens gecreëerde kalendermaanden is er elke maand wel iets bijzonders te ontdekken in de semi-aride ecologie van het eiland. In 2024 schreef ik voor elke maand een ‘Natuur in...’-artikel met de spotlight op de meest interessante natuurverhalen die iedereen met een beetje interesse zelf kon observeren. Dat was slechts het tipje van de ijsberg. Daarom ook in 2025 een geheel nieuwe serie voor elke maand, met weer totaal andere verhalen. Geniet ervan en ga zelf ook naar buiten om deze verhalen zelf te ervaren!

TEKST EN FOTO’S MICHELLE PORS-DA COSTA GOMEZ

Workshop vogels van (Klein) Curaçao - ID & monitoring

Doe in de eerste weken van juli 2025 mee met de nieuwe workshop Vogelidentificatie & Monitoring (Klein) Curaçao. Wil je aan de slag met het identificeren van de vogelsoorten die op (Klein) Curaçao leven en broeden, of tijdens de migratieperioden de eilanden bezoeken. En wil je je aansluiten bij het vrijwilligersteam van Bird Watching Curaçao en de komende jaren helpen met de inventarisatie en monitoring van de vogels op ons eiland? Dan is deze cursus iets voor jou!

Klein Curaçao Conservation, Bird Watching Curaçao docenten Michelle Pors-da Costa Gomez en Léon Pors en coördinator Maureen Keunen, organiseren deze workshop in de eerste weken van juli 2025. Deelnemers gaan aan de slag met de principes van vogelidentificatie, inclusief ID-training, en de basistechnieken voor het monitoren van vogels. In deze workshop trainen we toekomstige vrijwilligers van Bird Watching

KLEIN CURAÇAO & KLEIN CURAÇAO CONSERVATION Klein Curaçao Conservation zet zich in voor de bescherming van de natuurlijke ecosystemen van het eiland en de bevordering van verantwoord toerisme. De organisatie doet dit in samenwerking met diverse belanghebbenden, bootcharters en vrijwilligersorganisa-

ties zoals Clean-Up Curaçao, Sea Turtle Conservation Curaçao en Bird Watching Curaçao.

Klein Curaçao is een Ramsar-gebied en een Important Bird Area (IBA). Voor trekvogels is het kleine eiland een belangrijke tussenstop om uit te rusten en bij te tanken voordat ze hun lange reis voortzetten. Daarnaast is Klein Curaçao een van de belangrijkste broedplaatsen voor zee- en kustvogels op ons eiland. Verschillende sterns, meeuwen en andere vogels nestelen hier al eeuwen, maar worden ernstig bedreigd. Monitoring in de afgelopen 7 jaar heeft ervoor gezorgd dat Klein Curaçao nu wordt gezien als nummer 2 in de Top 10 hotspots voor vogelsoorten op het eiland. Meer over deze workshop waaronder een aantrekkelijke aanbieding voor geïnteresseerden die aan de slag gaan als vrijwilliger en het inschrijfformulier is te vinden op: <https://caribbeanfootprint.com/activities/workshop-vogels-van-klein-curaçao-id-monitoring/>

De Zwarte landkrab

Elke tuin heeft bij tijd en wijlen wel eens bezoek van here-mietkrabben. In bepaalde wijken zijn ze zelfs in grote aantallen aanwezig. Grote krabben zonder huis verwacht men meestal niet op het land, want die horen in onze mind thuis in de omgeving van de zee of mangroven. En toch heeft Curaçao ook landkrabben, krabben die hun leven slijten op het land en niet zozeer dicht bij zee. De Zwarte landkrab, of Black land crab (*Gecarcinus ruricola*) is er zo een. De soort komt in het hele Caribisch gebied voor en kan verschillende kleurenvarianties hebben waaronder bijna helemaal zwart zoals op de

foto. De dieren komen over het hele eiland voor maar zullen in extreme droogte ook tuinen in trekken waar ze een holletje graven onder muren, tussen wortels van bomen en andere geschikte plekken waar ze gedurende de dag schuilen. Ze zijn namelijk vooral in de nachtelijke uren actief, en gaan dan onder andere op zoek naar organisch materiaal als voedsel. Het is soms schrikken om een dergelijke krab ineens in de tuin voor de dag te zien komen want de dieren kunnen behoorlijk groot worden. Ondanks dat de Zwarte landkrab gezien wordt als een voornamelijk terrestisch dier heeft het een

onlosmakelijke relatie met de zee, want daar worden de jonge krabben namelijk geboren. Na het paren lopen de vrouwtjes naar de zee waar ze hun eieren in

deponeren. De eitjes komen dan ook in zee uit waarna de larven lange tijd deel uitmaken van de plankton die in het water aanwezig is.

Zeevogelbroedseizoen is in volle gang

De maanden april, mei, juni, juli en een deel van augustus zijn elk jaar de maanden die het broedseizoen van zeevogels op Curaçao markeren. Vanaf februari neemt het aantal sterns en lachmeeuwen op het eiland gestaag toe. In andere maanden van het jaar zijn ze nog wat lastiger te vinden, maar vanaf februari zijn ze in steeds grotere groepen te zien bij onder andere Playa Kanoa, Klein Curaçao, Koredor en een aantal andere plaatsen langs de kust. In april en dit jaar in mei, op sommige plekken iets later dan gewoonlijk, beginnen de broedrituelen van de vogels en het echte nestelen, een cruciale periode die we elk jaar onder de aandacht brengen. En waarin iedereen die in de natuur recreëert een grote bijdrage kan leveren aan een succesvol broedseizoen.

Amerikaanse dwergsterns, Grote sterns, Koningssterns, Amerikaanse scholeksters, Lachmeeuwen en ook verschillende soorten plevieren broeden elk jaar op verschillende plekken langs de kust van het eiland. Deze vogels broeden niet in een boom, maar gewoon op de grond, en het liefst op de grijze kalkstenen ondergrond. De dieren zoeken een plekje op bij een grotere steen of rots dat een beetje schaduw kan geven, en leggen hun ei (soms twee eieren) op de harde ondergrond. Dat gebeurt meestal in grotere groepen bij elkaar, aangezien dit bescherming kan

geven tegen vijanden. Meer ogen zien namelijk eerder een mogelijk roofdier. Is er gevaar dan zal de kolonie aan vogels in de aanval gaan en proberen het gevaar weg te jagen. Als je als wandelaar of fietser in een natuurgebied langs de kust bent en je wordt aangevlogen door sterns die met luid kabaal op je af komen vliegen, op je

hoofd pikken of je aanvallen met poep, dan weet je dat je in een broedgebied bent en dat je grote kans hebt op een nestje kapot te trappen of fietsen. De enige juiste actie is dan rechtsomkeert maken en de route teruglopen of fietsen, om geen versterking of erger te veroorzaken. Hetzelfde geldt voor mensen die wandelen met honden. Elke hond, klein of groot, wordt door deze vogeltjes gezien als roofdier en dus als vijand. Los van het feit dat ettelijke nesten worden vernietigd door los rennende honden worden er op Curaçao elk jaar weer jonge weerloze vogels doodgebeten door loslopende honden. Ook al is je hond nog zo lief, de schade van het los laten lopen van honden in kustgebieden in deze periode is enorm. Hou je hond aan de riem, of beter nog, loop in deze maanden even niet met honden langs de kust van Ascencion, Westpunt, Vlakte van Hato of in de salina’s van Jan Thiel, Boka Samí, Sint Joris en Jan Kok. Op deze manier respectvol omgaan met de natuur om ons heen is een kleine opgave en de volgende generatie zeevogels zal je dankbaar zijn. Ze hebben al genoeg te lijden onder allerlei andere bedreigingen. Op de foto’s een Koningsstern met puberjong en een koppeltje Amerikaanse dwergsterns waarbij het mannetje een visje presenteert aan zijn partner.

NATUURINFORMATIE

Online natuurinformatie

Informatie over vogels op Curaçao, en de lokale natuur in het algemeen kan terecht op twee verschillende websites. Op www.birdwatchingcuracp.com is informatie te vinden over specifiek vogels, met aandacht voor nieuwe waarnemingen, bird monitoring, vogelidentificatie en ook hoe jezelf aan de slag kan met birdwatching. Op www.caribbeanfootprint.com delen we wetenschappelijke informatie over de lokale natuur op een publieksvriendelijke manier door middel van korte omschrijvingen, volledige artikelen, foto’s, video’s, interviews, documentaires, rapportages en publicaties. In een nieuw magazine-achtig jasje met posts in het Nederlands

en Engels. Onderwerpen zijn onder andere geologie, ecologie, flora, fauna, milieu en meer.

Mailinglist natuurpublicaties en andere activiteiten

Wie interesse heeft in de ontwikkeling van nieuwe boeken, natuurartikelen en andere publicaties omtrent de natuur van Curaçao, inclusief workshops, cursussen enzovoort kan zich aanmelden voor onze nieuwe mailinglist. Zodra we leuke updates hebben krijgt u vanzelf een mail met alle noodzakelijke informatie op een rij. Wilt u op de mailinglist stuurt u dan een mail naar michelle.dacostagomez@gmail.com.

Natuurfoto’s maken

Hou je van foto’s maken van de natuur op het eiland, of wil je graag genieten van andermans foto’s die gemaakt zijn in de natuur van Curaçao?! Dan kun je nu deel uitmaken van een nieuwe Facebook groep met de naam Curaçao Nature Photography. Met meer dan 12.000 leden is deze groeiende groep een bron van inspiratie en prachtige foto’s van de natuur van het eiland.

Vragen over de natuur in het algemeen

Heb je een vraag over de natuur dan kun je die stellen in een mail aan het bovenstaande e-mailadres.